

ПРЕС КЛИПИНГ

23-24. септембар 2017.

НАСЛОВИ

Протест у параћинској Стаклари (стр.2)

Уништили једно јавно предузеће, па основали друго (стр.2)

До краја године нови закон који укида парафискалне намете (стр.3)

Гигант упошљава чак 1.700 радника (стр.5)

Стечај једина нада за Стаклару? (стр.6)

Власници Стракларе: Стечај фабрике је штетан за раднике, повериоце и државу (стр.7)

Влада Србије донела закључак о спровођењу програма за сузбијање сиве економије (стр.7)

Синдикати морају бити амбициознији (стр.8)

ПРЕДСЕДНИК ВОЈНОГ СИНДИКАТА ЗА КУРИР: Сви који су се огрешили о народ морају да оду! (стр.11)

Протест у параћинској Стаклари

Извор: РТС

Незадовољни увођењем стечаја, радници прве смене параћинске Стакларе на позив синдиката окупили су се испред фабричке капије, али су врло брзо протест наставили испред управне зграде фирме тражећи да им се обрати стечајни управник.

Занимало их је колико њих остаје у фабрици и шта ће бити са осталима, како ће убудуће враћати кредите и хранити породице. Мишљења су да је стечај смишљен како би остали без радних места и отпремнина.

У прилично напетом атмосфери, стечајни управник Саша Јовановић обећао је да ће фабрика наставити да ради, а наредних дана биће саопштено ко остаје у Стаклари под уговором, а ко ће на биро.

Фабрика улази у тромесечни процес реорганизације, а коначна судбина параћинског гиганта зависиће од поверилаца.

Привредни суд у Крагујевцу пре два дана отворио је стечај над Српском фабриком стакла због дуга од 47 милиона евра који потражује чачанска фирма "Вексилум".

У Стаклари је приликом увођења стечаја било запослено 810 радника.

Danas.rs

Уништили једно јавно предузеће, па основали друго

Пише: Љ. Буквић

Радници јавно комуналног предузећа Бели извор из Врњачке Бање плату нису примили три месеца, стаж им није уплаћиван последњих шест година, а последње четири године немају оверене здравствене књижице.

На питање како се лече, кажу - никако. Прича 30 очајних радника овог предузећа личи на бројне приче радника о којима смо писали последњих месеци, али ова има један посебан обрт.

Рачуни овог ЈП су у блокади од маја ове године већ од 318 милиона динара, а локална самоуправа је крајем прошле године на истој адреси на којој је ЈП Бели извор основала ново јавно комунално предузеће под називом Белимарковац. Тако су на адреси Жике Ваљаревића број 1. у Врњачкој Бањи тренутно два јавна комунална предузећа - ново Белимарковац и старо, уништено Бели извор. Заједничко за оба је Драгослав Благојевић, бивши директор предузећа Бели извор и актуелни директор новоформираног предузећа Белимарковац.

Управо њега радници оцењују као главног кривца.

- Инспекцији смо се обраћали четири или пет пута, они су долазили у фирму и њихов одговор је да је све у реду. Још 2012. године радници су тужили фирму за плате и пресуде су сад стигле и сад се радницима прети - ко је тужио фирму остаје без посла - кажу радници овог предузећа.

Радници немају друго објашњење осим да Благојевић све ради уз дозволу општине, из које јуче нисмо успели да добијемо одговор на конкретна питања јер је председник Бобан Ђуровић службено одсутан. Из његове канцеларије су нам обећали одговоре у понедељак.

Одговор на конкретна питања упућена Драгославу Благојевићу за сада су, такође, без одговора. Тако да, осим што нисмо успели да проверимо због чега радницима толико дуго није уплаћен стаж, оверене књижице, исплаћене плате, нисмо успели да проверимо ни да ли је у ново предузеће "пребачен" водоводни материјал вредан 20 милиона динара.

Према подацима Агенције за привредне регистре, ЈП Бели извор основан је 2004, а 2015. годину завршио је у минусу од 1,6 милиона динара. Претходну 2014. годину Бели извор је забележио нето губитак од чак 5,6 милиона динара. На адреси НБС се види да је ово предузеће у блокади од 10. маја непрекидно и то за износ већи од 318 милиона динара. Претходно рачуни су овој фирми од 2014. до маја 2017. неколико пута били у блокади, али никад толико дуго као сада.

С друге стране, у фирми којом сада управља бивши директор Белог извора нема финансијских извештаја јер је предузеће формирано 29. децембра 2016. године. Оснивач ЈП Белимарковац је општина Врњачка Бања, а Драгослав Благојевић се води као в. д директора предузећа.

Исти број телефона и адреса - два директора

Због чега радницима касне плате, немају оверене књижице и стаж покушали смо да сазнамо од в. д . директора Белог извора Ратомира Стевановића, међутим, на број телефона који смо нашли на сајту овог ЈП јавио се човек који ради на централни - ЈП Белимарковац.

- Ово је сад број друге фирме, ово је Белимарковац. Та фирма Бели извор постоји и он јесте директор, али ја немам број телефона - речено нам је на централни новог комуналног предузећа.

ПОЛИТИКА ONLINE

До краја године нови закон који укида парафискалне намете

Аутор: [Јасна Петровић-Стојановић](#)

Убудуће неће моћи било ко да уводи нове таксе, без сагласности Министарства финансија Србија би до краја године, како пише у последњем извештају Међународног монетарног фонда, требало да добије нови закон о накнадама за употребу јавних добара, чиме би коначно било укинута више од 274 парафискална намета, колико их сада има, а који у великој мери оптерећују пословање фирми.

Предлог закона требало би ускоро да се нађе пред посланицима у Народној скупштини, будући да радне групе последње две године припремају овај закон, наведено је у документу ММФ-а. Међутим, упућени у израду закона су скептични да ће он угледати светлост дана до краја године, јер се и сад ради све под притиском ММФ-а.

Небојша Атанацковић, председник Уније послодаваца Србије, признаје да би био пресрећан да овај закон коначно буде донет, јер су послодавци израчунали да плаћају чак 500 разних намета који су и по седам до 10 пута скупљи у Београду него у неким другим деловима Србије.

Проблем је што се преплићу таксе и накнаде па се често иста услуга наплаћује два пута, а фирма не зна шта добија за то што плаћа.

– Послодавцима се спочитава да немају профит на крају године. И они увек одговарају да не би имали ништа против да им порез на профит буде још већи, али да могу да остваре тај профит, јер су непорески намети толики да је то немогуће – каже Атанацковић .

Наш саговорник сумња да ће закон бити донет до краја године, будући да је министар финансија Душан Вујовић и крајем прошле године обећао да ће он заживети до краја 2016. У Наледу, који учествује у радној групи за израду закона, кажу да би доношењем овог закона коначно било јасно шта привредници добијају заузврат као услугу када плате неки од 274 парафискална (непореска) намета.

Закон би коначно требало да уједначи висину такси. Намера је да се уведе јавни регистар намета који ће бити доступан свима и из ког ће се јасно видети шта је обавеза и шта мора да се плати, као и колико шта кошта. Неће, дакле, више бити преклапања, да привредници плаћају и накнаду за грађевинско земљиште и накнаду за коришћење грађевинског земљишта, за шта послодавац није добијао одговарајућу услугу, а морао је све да плати. Сада је то укинато и решено.

Нелогично је, додају у Наледу, да извод из матичне књиге издају локалне самоуправе, а да се такса за ту услугу плаћа Републици. При том општина има трошак, јер има радника кога плаћа за тај посао.

С обзиром на то да је много нелогичности, добро би било да закон што пре заживи, али је проблем што сваку од ових такси и накнада посебно регулишу и секторски закони којим су утврђене и формуле по којима се овај парафискални намет обрачунава, што све треба ускладити.

Новим законом се изричито тражи да убудуће не може било ко да уводи нове таксе, већ ће то бити могуће само уз сагласност Министарства финансија. Значи, тачно ће се знати, истичу у Наледу, ко уводи намет, ко их наплаћује и колико шта кошта.

Како ствари сада стоје, цену често диктира место пословања. Примера ради, плаћање водоснабдевања и канализације у Крагујевцу кошта 60 динара по кубном метру, у Јагодини је три пута скупље, у Кули готово 280 динара.

Неке од нелогичности садашњег система су да одношење смећа привредници плаћају по квадратном метру пословног простора без обзира на то колико смећа имају. Морају да плате и накнаду за формирање обавезних робних резерви. Да би добили потврду да су испунили санитарне услове у кланицама, плаћају чак пет такси.

Од 247 парафискалних намета, за сваки пети привредници не знају колико ће платити следећи пут.

Привреда за непореске намете годишње издваја око 700 милиона динара.

Гигант упошљава чак 1.700 радника

Аутор: А. ДЕЛИЋ

Уочи званичног отварања фабрике јапанског "Јазакија" у Шапцу. За 258 дана подигли постројење од 30.000 квадратних метара СВЕТСКИ гигант "Јазаки" који је у Шапцу недавно почео производњу електронских компонената за камионе, спреман је да 26. септембра и формално отвори врата фабрике. У "Јазакију" не крију да су припремни период искористили за то да се темељно упознају са увозно-извозним процедурама, што је пресудно како би са сиурношћу могли за изађу у сусрет специфичним захтевима европских клијената.

"Јазаки" је за свега 258 дана, у шабачкој северозападној радној зони, подигао фабрику која се простире на 30.000 квадратних метара. Увелико је већ заживео и Центар за едукацију, постављене су производне линије, а у овом тренутку тамо ради 500 људи. Планирано је да већ 2019. године, гигант какав Шапчани нису видели још од гашења овдашње хемијске индустрије "Зорка", упосли око 1.700 радника.

- Наша серијска производња кренула је од јула, а послујемо у оквиру Слободне зоне Шабац, што је неопходно у индустрији каквој припадамо. Клијенти имају високе захтеве по квалитету, а посебно по брзини испоруке, па нам је успостављање сарадње са Управом царина Републике Србије, односно са царинарницом у Шапцу било од пресудне важности - објашњава Жељко Цвијан, директор фабрике "Јазаки" у Шапцу.

Иначе, Цвијана смо затекли на редовном радном састанку са директором шабачке царинарнице Мићуном Мићуновићем, који у разговору за "Новости" објашњава да је његова служба увек на услузи привреди и привредницима. У режиму Слободне зоне у Шапцу, иначе, послује укупно седам компанија, од којих су пет физички у овом граду, а још две се налазе на територији суседне општине Рума.

- Имамо довољан број службеника, али уколико би се обим посла повећао, не сумњам да би нам из Управе у Београду, доделили још људи. Интерес државе и инвеститора, као и окружења у којем послује, јесте да се посао обави на што бржи и квалитетнији начин. Трудимо се да удовољимо баш сваком захтеву, немамо радно време и наш цариник је даноноћно на располагању - истиче Мићуновић.

Цвијан и Мићуновић објашњавају да је међусобна сарадња значајна и због тога што се, на пример, не могу предвидети околности у саобраћају, евентуални застоји на граничним прелазима, због чега се тешко може прецизирати када ће роба приспети на царињење. Такође, не поклапају се ни државни празници у Србији и земљама где послују важни клијенти "Јазакија", па је и овде потребна додатна флексибилност.

ДОЛАЗИ ПРЕДСЕДНИК ВУЧИЋ

ОТВАРАЊУ фабрике "Јазаки" у Шапцу, у уторак 26. септембра, присуствоваће и председник Србије Александар Вучић, који ће се овим поводом обратити присутнима. Поред њега, на догађају ће говорити председник "Јазаки" корпорације Шинђи Јазаки, амбасадор Јапана у Београду Ђуићи Такахара, представници компанија са којима "Јазаки" сарађује, као и представници шабачке локалне управе. Поред обилажења погона, за госте је предвиђен и свечани пријем.

Стечај једина нада за Стаклару?

Аутор: Е. В. Н.

"Српска фабрика стакла" из Параћина кроз реорганизацију тражи спас од пропасти. Спрема се списак од око 500 радника који треба да се врате у хале СТЕЧАЈ није крај за "Српску фабрику стакла" из Параћина. То је једини начин да се пећи не угасе, да се почне од нуле и да се радом врате на тржиште. Већ се припрема списак од 450 до 500 радника који ће ускоро ући у хале, а највећи поверилац параћинског гиганта је преузео на себе обавезу да обезбеди финансијску подршку инвеститора, како би фабрика повећала вредност.

У то раднике уверава Душан Адамовић, члан Надзорног одбора "Српске фабрике стакла", који каже да је досадашња ситуација само водила ка - банкротству.

- Стечај је уведен на захтев фирме "Вексилитум" којој СФС дугује 47 милиона евра - каже Адамовић. - Веродостојност тог потраживања је потврдио Привредни суд Крагујевац, а даље испитивање тог потраживања је надлежност суда, а не надзорног одбора и радника СФС. Укупан дуг Стакларе је 80 милиона евра, а разлику чине неплаћене обавезе према "Србијагасу" и ЕПС. Досадашњи рад нас је само водио томе да угасимо пећи, а то би сигурно значило крај, јер би нам за покретање пећи било потребно много улагања које Стаклара нема. После отварања стечаја, СФС може да преговара о ценама и условима.

Према његовим речима, синдикати су свесни да у фабрици тренутно нема посла за свих 827 радника, а да је једини начин да фабрика опстане да се у разговорима са повериоцима тражи инвеститор који ће помоћи фабрици да се врати на тржиште.

- До сада су сви радници примали плате редовно - каже Адамовић. - Нисмо подмиривали обавезе према "Србијагасу" и на штрб дугова за гас смо давали плате. - Фабрика иначе сада ради са 50 одсто капацитета, са прометом од 12 милиона евра. Правимо месечно око 4.000 тона стакла, а план је да ту производњу повећамо на 7.000 тона. Фиксни трошкови нам не би били већи иако би производња била за 3.000 тона већа.

РЕОРГАНИЗАЦИЈА

САША Јовановић, стечајни управник, у петак је изјавио да ако се усвоји план реорганизације у року од 90 дана, поступа се по томе, а у супротном, суд доноси решење о банкротству, што значи продају имовине фирме: - Не знам да ли ће неко поднети план реорганизације, то зависи од поверилаца. Али пошто Стаклара не сме да стане, обратио сам се суду, без ког не могу ниједан динар да потрошим. Имам усмено обећање да ће захтев за наставак производње бити одобрен, као и за набавку сировина, пошто фабрика има склопљене уговоре.

ПРОТЕСТ РАДНИКА

ИСПРЕД фабричке капије "Српске фабрике стакла" у петак у подне окупили су се радници протестујући због одлуке крагујевачког Привредног суда о отварању стечаја. Отварањем стечаја радни однос је престао за све раднике којих је нешто више од 830, део ће наставити да ради за накнаду, док ће остали бити упућени у Службу за запошљавање. Повериоци су позвани да пријаве своја потраживања у року од 60 дана, а дужници да измире дуговања према фабрици.

Власници Стракларе: Стечај фабрике је штетан за раднике, повериоце и државу

Извор:Бета

Компанија ЦПР Импекс која је власник Српске фабрике стакла из Параћина данас је саопштила да ће јој стечај те фабрике нанети велику штету, али и радницима, повериоцима и држави.

"Одлука Вишег суда у Крагујевцу о увођењу стечаја у Српску фабрику стакла тежак је удар на ту фабрику, ЦПР Импекс, али и на Србијагас и ЕПС Снабдевање који неће моћи да наплате своја потраживања", наводи се у саопштењу.

Параћинску Стаклару је ЦПР Импекс, који се бави продајом наоружања и војне опреме, преузео 2015. године од бугарске фирме "Глас индустри".

Виши суд у Крагујевцу је 20. септембра увео стечај у Стаклару са образложењем да не измирује доспеле обавезе.

Стаклара има 825 радника који су јуче организовали протест јер сматрају да је стечај уведен како би се уништила фабрика.

Стаклара је, како је наведено у саопштењу ЦПР-а, "преузета са дугом, пријављеним и непријављеним потраживањима од 95 милиона евра, у предстечајном стању, са запушеном производњом и потпуно изгубљеним тржиштем", а од тада је раздужена за 77 милиона евра.

"Српска фабрика стакла у септембру ради у три смене, дневно производи 185 тона стаклених производа, што је на месечном нивоу 5.500 тона у вредности 1,6 милиона евра. У извоз иде 70 одсто производње. Вратили смо се на тржиште Србије али и на тржишта Босне и Херцеговине, Црне Горе, Македоније, Грчке, Бугарске, Мађарске и Италије", навео је директор ЦПР Импекса Петар Црногорац.

Он је истакао да сваки дан из фабрике излази најмање петнаест шлепера произведене робе и да је због повећане производње и уведена трећа смена.

"Назирао се коначно крај фабричким мукама и врло близу је била ситуација да продаја покрије све своје месечне трошкове и фабрика коначно исплива на површину. Због тога је и неразумљива одлука суда да уведе стечај у фабрику, иако је пре само три месеца исти суд донео потпуно супротну одлуку, а у међувремену се стање у фабрици значајно променило на боље", навео је Црногорац у саопштењу и додао да је после увођења стечаја почела да пада производња у Стаклари а продаја и извоз су потпуно заустављени.

Влада Србије донела закључак о спровођењу програма за сузбијање сиве економије

Извор:Танјуг

Влада Србије данас је донела Закључак о усвајању Акционог плана за спровођење Националног програма за сузбијање сиве економије за 2017. годину са пројекцијом за 2018. годину, који предвиђа ефикаснији надзор над токовима у сивој економији.

Њим је предвиђено повећање броја мера и интензивирање активности ресорних институција на смањењу обима нелегалне трговине, непријављеног рада и утаје пореза, а једна од новина

јесу мере за подизање капацитета Пореске управе, саопштила је владина Канцеларија за сарадњу са медијима после седнице владе.

Фокус Акционог плана, који сада има 108 мера и активности, стављен је на успостављање ефикаснијег надзора над токовима у сивој зони, унапређење функционисања фискалног система и смањење административног оптерећења за привреду и грађане.

Међу приоритетима налазе се још и израда софтвера е-инспектор, који ће уједначити поступање инспекцијских органа, спровођење заједничких обука тужилаштва и инспекција ради ефикаснијег процесуирања и санкционисања пословања у сивој зони.

Предвиђено је и унапређење система фискализације, а посебна пажња посвећена је најосетљивијим групама, младима и незапосленим почетницима у пословању.

Једна од мера предвиђа увођење подстицаја како би им се олакшало покретање бизниса и легално пословање.

У укупном периоду примене Закона о инспекцијском надзору (мај 2016 - мај 2017) забележено је повећање броја новорегистрованих предузетника од пет одсто док је број ођављених смањен за 30 одсто, наводи се у саопштењу.

Синдикати морају бити амбициознији

Аутор: Владимир Симић

Преговори о минималној заради врло верно предочавају друштвено-економску ситуацију у данашњој Србији. Иза завесе “економских” аргумената, разоткрива се гола чињеница класног рата у којој једна страна надмоћно побеђује.

Званично је. Од почетка 2018. године минимална цена рада по у сату износиће 143 динара, односно, 1,2 евра. Као и сваког септембра, како Закон о раду налаже, састали су се представници Социјално-економског савета не би ли се договорили колико ће коштати рад радница и радника у Србији. Наравно, као и сваки пут када се потегне питање “минималца”, који је у претходних пет година порастао за свега 15 динара, у јавности се захуктала расправа између поборника и противника повећања плата.

У 2017. години најнижа цена рада износи 130 динара, што у преводу значи да раднице и радници могу месечно зарадити минималну плату од 22.800 динара, без урачунатих пореза и доприноса. Најновијом одлуком, “минималац” је, увећан за 10%, успео да пребаци цифру од 200 евра. Када се погледа флукуација динара, уочљиво је да је минимална цена рада по сату претходних година пратила курс евра, практично један на један. Чак и у оним ситуацијама када је 2012. или 2015. године долазило до повећања најнижих зарада, готово симултано је долазило и до раста цене евра. Одлука о повећању зарада креће да се спроводи од 1. јануара 2018. па још увек има доста времена за праћење ових кретања, јер је могуће да ће најављених 19 евра повећања, по данашњој курсној листи, у инфлаторним кретањима, некако, ипак испарити.

Државне субвенције капиталу

Иако је предвиђен као изузетак, који се исплаћује у периоду до шест месеци у ситуацијама у којима предузеће ради у смањеном капацитету, “минималац” све више постаје правило. Због велике незапослености, људи масовно пристају на било какав посао, па чак и на онај који је плаћен минималном зарадом. Управо и зато ово питање изазива толико полемика.

Власници капитала су пристали на повећање минималне цене рада под условом да он не утиче на раст бруто плата. Другим речима, повећање плата значиће и пропорционално смањење пореза и доприноса, односно, бруто зарада остаје иста. Разлику ће на себе преузети држава, што се процењује као трошак од 30 до 40 милиона евра. Ово решење не може а да не зачуди, с обзиром на то да је министар финансија Душан Вујовић апокалиптично најављивао да би повећање преко 10% “урушило државни буџет за наредну годину”. По ко зна који пут, јавни буџет испоставља се као касица прасица за приватна предузећа у која се прелива све што се исцеди стезањем каиша становништву.

Са друге стране, све више запослених бива пријављено на минималну плату, док им се разлика до стварне зараде исплаћује по принципу кеш у руке, што је пракса којом послодавци избегавају плаћање пореза. Оваквом праксом не само да се додатно оштећује јавни буџет, већ се нарушавају права радница и радника јер им се обрачун за пензију води као да су, барем део радног века, радили за минималац, те се самим тим и потенцијална пензија обрачунски умањује.

Онемогућено дугорочно планирање

Но, све већи број младих ни не размишља о тој далекој будућности. Питање је да ли ће је и дочекати. Општа прекаризација, хонорарни уговори, пробни рад и остале сличне праксе, онемогућавају вас да сакупите потребне године радног стажа. Подсетника ради, изменама Закона о пензијском и инвалидском осигурању из 2014. године повећана је граница за одлазак у пензију, а уколико не испуните критеријуме – године старости и године радног стажа – превремени одлазак у пензију вам може однети и до 20% од онога што би вам за рад који сте обављали и доприносе које сте уплаћивали обрачунски требало припасти. Краће нестабилна ситуација очитује се и у потпуно нелегитимном административном смањењу пензија које је, правдајући се мерама штедње, спровела Влада Републике Србије 2014. године; скупа све наведено довело је до тога да је младима практично онемогућено дугорочно планирање – до пензије ко жив, ко мртав.

Оно што је реалност јесте тренутна плата. Додуше мала. И то ако сте успели да нађете на посао. Од следеће године најмање зараде биће увећане за 10% или око 2.300 динара. Синдикати су на Социјално-економском савету (СЕС) тражили повећање од 15%, односно, 154 динара. Са друге стране, послодавци су, тврдећи да новца нема, пристајали на увећање од највише 9 динара, а трећи члан СЕС, Влада Републике Србије, великодушно је понудила и још један динар више – 140 динара укупно. Препирка око мрвица завршила се на некој, условно речено, средини. Наравно, многим људима ће било какво повећање значити, али свакоме је јасно да овако ниска зарада, коју, процењује се, прима око 350.000 радница и радника, није довољна ни за намиривање најосновнијих потреба. А то је управо једна од Законом о раду зацртаних тачака од којих се полази при прерачунавању минималне цене рада. “При утврђивању минималне цене рада полази се нарочито од: егзистенцијалних и социјалних потреба запосленог и његове породице изражених кроз вредност минималне потрошачке корпе”, стоји у тексту Закона. Подаци показују да је за намиривање основне потрошачке корпе потребно барем три минималне плате. Дакле, ова ставка Закона у потпуности је пренебрегнута.

Испод прага сиромаштва

Притом, треба имати на уму да је линија апсолутног сиромаштва у 2016. години постављена на 11.694 динара по потрошачкој јединици.¹ У преводу, за једну трочлану породицу са малим дететом граница апсолутног сиромаштва износи 25.700 динара, што је цифра коју једва да ће достићи нова минимална зарада. При том, ова линија одређена је још 2006. године и требало би да представља количину новца довољну да задовољи минималне животне потребе. Временом број је увећаван само за стопу инфлације, док већ једанаест година није ажурирано шта су то заправо минималне животне потребе за које је очекивано да су се у току једне декаде, услед развоја друштва, макар малим делом промениле. Све у свему, чак и по овој званичној

статистици, минимални доходак није довољан да задовољи ни минималне животне потребе једне трочлане породице, без даљег улажења у квалитет њихове потрошње.²

Очигледно је да су други фактори које Закон о раду наводи као полазишну тачку за утврђивање најниже цене рада увек у предности, а они дефинишу потребе или интерес оне друге стране, власника капитала. “Кретање стопе запослености на тржишту рада” говори нам да је међу становништвом које се налази у радном узрасту запослено 48%. Завод за статистику у ову бројку урачунава формално, али и неформално запослене у које су подведени сви који раде без формалног уговора о раду и без социјалног и пензионог осигурања, као и они “неплаћени помажући чланови домаћинства”.³ Дакле, ако изоставимо ову популацију поприлично широко схваћених запослених, добијамо податак да је стопа запослености у Србији тек нешто преко 33%, што нам имплицитно може показати и који је степен притиска на тржиште рада, односно, колика конкуренција за радна места на њему влада. Стога не треба да чуди ниска цена рада, однос понуде и потражње сасвим адекватно објашњава тренутно стање.

Мит о праћењу продуктивности

Још један фактор који се наводи као важан за обрачун минималне цене рада јесте кретање продуктивности. Уосталом, ниска продуктивност је чест аргумент који апологете слободног тржишта истичу као важан за образлагање ниских плата у Србији. О овоме можемо нашироко дебатовати, али један пример остаје илустративан. Наиме, након приватизације Фабрике шинских возила Гоша од стране словачке компаније ЖОС Трнава, нови директор изнео је план рада по којем ће се повећати број израђених вагона по јединици времена. Раднице и радници су били скептични, али су после одређеног времена успели да досегну зацртани ниво производње. Наступили су ентузијазам и велика очекивања.

Уосталом, Гоша је једно време била највећи извозник у Србији и за очекивати је било да ствари иду само на боље. Убрзо је уследио састанак са менаџментом предузећа на којем је директор, по сведочењу радница и радника, рекао: “Показао сам вам да можете више. Е сада ћу вам показати да можете више и за мању плату.” Епилог приче знамо, раднице и радници ове фабрике нису примили више од 20 плата, нити су им уплаћивани доприноси.

Укратко, борба око зарада није никаква игра. У питању је прави рат у којем нема повлачења. Нажалост, синдикати још увек нису у стању да мобилишу чланство и ширу јавност и оштрије се супротставе власти и власницима капитала. Млаки захтеви и стално повлачење никако нису мотивишући. Усвојено решење од 143 динара по радном сату синдикати су захтевали још прошле године, када је уговорено повећање са 121 на 130 динара. Сада су потписали још један компромис који не делује да ће значајно подигнути стандард становништва, ојачати позицију синдиката, нити озбиљније утицати да се поврати поверење у ову институцију која би требало да заступа интересе радништва. За радикалнију трансформацију друштва, а ситуација изискује озбиљне промене – већ смо на дну, а тек нам, по свему судећи, следе приватизација стратешких предузећа, струје, здравства, велики напад на запослене у јавном сектору итд. – неопходно је поставити више захтеве. Далеко од тога да ово значи да су нам синдикати постали излишни; сасвим супротно, потребнији су нам можда и више него икад, али их је потребно и драматично мењати.

ПРЕДСЕДНИК ВОЈНОГ СИНДИКАТА ЗА КУРИР: Сви који су се огрешили о народ морају да оду!

Аутор: Екипа Курира

Постоји идеја да синдикати оснују покрет који ће имати за циљ потпуну обнову и реформу друштва

Сви који су се огрешили о народ у последњих 25 година морају да оду. Без обзира на то да ли су власт или опозиција. Србији су потребне корените промене, нови, неукаљани људи, институције система које ће разрешити како изаћи из зачараног круга политике и пљачке, каже у интервјуу за Курир Новица Антић, председник Војног синдиката Србије.

Тврди да ће се појавити људи који ће испитати ко је из ове земље украо преко 120 милијарди долара, све пљачкашке приватизације, који ће донети законе по којима ће оне бити раскинуте, а паре враћене у земљу. Он први пут у јавности говори о политици и новорођеној идеји да синдикати оснују покрет који ће имати за циљ потпуну обнову и реформу друштва.

Свесни сте чињенице да ћете бити нападнути јер бављење политиком није посао синдиката?

- Политика је по дефиницији учествовање у доношењу одлука, а то је основни задатак синдиката и синдикалне борбе. Намеће се да морамо да се бавимо зимницом, полуткама и писањем саопштења да би политичари безбрижно пљачкали сакривени иза политике и заштићени урушеним институцијама које они контролишу. Слични примери где су синдикати учествовали у спасавању државе кроз историју постоје у земљама у ЕУ, која је овде наметнута као мера вредности, у Енглеској, Немачкој и Норвешкој. Поштеније је да синдикати имају своје представнике у власти јер радници финансирају синдикате.

Политичаре финансира држава. Сви ми. И практично немају одговорност. Ко је отишао у затвор због немилосрдне пљачке Србије, које ни богатије земље не би издржале? Ко је одговарао за велеиздају земље, за приватизације? Нико! Зато што су политичари системом сами себе заштитили. Нема нових људи, медија, Србија је претворена у колонију где се народу испире мозак ријалитијима, окупацијом медија какву ни фашистичка Немачка није имала. Млади нам одлазе, а после чујете да се режим хвали да се смањује незапосленост. Па како да се не смањи када 40.000 младих напусти земљу сваке године. Зато се упорно намеће да се синдикати не баве политиком, а многи синдикални лидери постали су тајкуни, уваљени у фотеле и привилегије. И баш их брига за раднике. Имали смо пример најсрамотнијег гушења штрајка у „Фијату“, где смо на делу видели какав синдикат и синдикални лидери одговарају политичарима. Ова идеја мора добити најшири консензус синдикалних организација и удружења грађана. Не видим разлог зашто потплаћени не би узели судбину у своје руке. То је једини начин да на улици и револуцијом не решавамо проблеме. Доста су Срби страдали од Срба. И због Срба.

Најавили сте протесте за 6. октобар. Каква је порука?

- Шести октобар је предлог датума. Одлучићемо када ће бити протест. Али симболика је та да се Србија надала променама и да су политичари изневерили народ. Порука тог датума није идеолошка, већ симболична и сазрела је као идеја у народу. Једни те исти људи се смењују на власти и у опозицији. Они су све богатији, народ све сиромашнији. Пређена је црвена линија. Србија није њихова дедовина.

Како сте замислили политичко деловање синдиката у будућности?

- Такав концепт постоји. Овде се своди на то да синдикат војске предложи министра одбране, док би синдикат полиције предложио министра полиције, студентске организације са просветним радницима министра просвете. То је њихова будућност, да не одлазе више по белом свету. Нека сељаци бирају свог министра пољопривреде. Ко може меродавније од нашег синдиката да предложи министра одбране? Сада је министар одбране политичка креатура, човек који није служио војску, који појма нема како систем функционише. Смеје нам се свет због њега. Поред толиких поштених генерала, врских стручњака, сјајних организатора, Вулин постројава српске војнике. Живојин Мишић и Радомир Путник се преврћу у гробу. Политичари до те мере иду да понизе овај народ да се некад запитам да ли је то плод њихове глупости или је ово нечији сценарио. Овај покрет мора бити саборан и уставобранитељски. Ако им дозволимо да промене Устав, срушиће се последњи бедем одбране народа.

Како се извући из свеопште економске кризе?

- Једноставно. То је параван који нам стално пласира власт, новца има, али одлази на приватне рачуне лопова и ми смо много пута причали и доказали то. Арапи, Корејци, Карађорђево, „Београд на води“, бесмислене донације странцима, које су јединствене у свету, све су то примери. Зауставити пљачку народа, одузети свима новац за који се утврди да је зарађен нелегално. Формирати посебну јединицу која ће ући у траг тајним рачунима политичара, њихових финансијера, тајкуна, криминалаца у иностранству... Од тих пара формирати фонд којим се стимулише домаћа привреда.

Дати бесповратна средства младима на селу, да крену да раде, обнављају запуштене њиве, али уз обавезу да то морају да раде следећих 30 година. Познајем много младих који обнављају огњишта дедова. Највеће упориште Србије је увек било у селу и сељаку. Све ратове у историји извојевао је српски сељак, то зна цео свет. Укинути субвенције државе странцима. Кључ целе приче је у томе да се заустави пљачка и правилно прерасподеле паре. Нисам економиста, али то је ствар здраве логике. Ови лопови што су нас зајახали последњих 25 година и Немачку би уништили. Морамо се вратити селу, помоћи младима. Никада више неће српски радник носити пелене и радити за 250 евра.

Мислите ли да има снаге у Србији да се крене у корениту промену?

- Имали смо и теже периоде. И били поробљени од већих сила, доживели голготу, повлачили се преко Албаније, па је српски народ имао снаге, воље и знања да опстане. Први пут власт ће отићи због тога што је понизила свој народ, што је створила феудални однос, где је све устројено тако да мали број људи пљачка, отима и уништава земљу. Борићемо се за социјалну сигурност, не само за социјалну правду

Како ће се одвијати протести најављени за 6. октобар, шта су захтеви?

- Ових дана одржавамо састанке са сродним организацијама, а захтеве и циљеве протеста саопштићемо на самом протесту. Они ће обухватити све што је потребно за корениту реформу постојећег система са новим и неукаљаним људима. Дошао је и предлог да почетак протеста буде испред зграде Пинка управо шестог октобра. И лично бих то подржао. Пинк је Пандорина кутија актуелног српског режима. Не постоји симбол који речитије може да објасни посртање овог народа затрованог насиљем, простаклуком, где проститутке и наркомани готово даноноћно трују генерације наше деце. С друге стране, не постоји ни у најтоталитарнијим режимима данашњице пример да је било која телевизија у тој мери бич једне власти у обрачуну са неистомишљеницима.

Вређајући, сатанизујући, линчујући сваког ко другачије мисли од актуелног режима и наметнутог нам вође. Када се све сабере и одузме, како се финансира та телевизија, колико је ту државних пара, онда је јасно зашто смо ту где јесмо. А национална фреквенција је власништво државе, односно српског народа. И зашто бисмо трпели ово партијско иживљавање шачице на власти? И ово није ненамерно. У свим тим ријалитијима и спиновањима коалиција са Харадинајем пролази неопажено, намеће се промена Устава... Фром је дефинисао ову појаву.

Он каже да постоје ирационални и рационални ауторитети. Ирационални рачуна на ментални отпад у човеку, промовишући примере којима Пинк трује нашу децу и народ. Рационални тражи праве вредности и примере. Тих вредности има, наспрам пинковизације државе, и за њих се морамо изборити. Макар и на улици. Нас полицајце и војнике обавезује заклетва, првенствено због будућности наше деце - да народу вратимо отету државу!

О протесту Вељко Мијаиловић, председник Полицијског синдиката Србије ВЛАСТ НАС ТЕРА ДА ИЗАЂЕМО НА УЛИЦЕ

Вељко Мијаиловић, председник Полицијског синдиката Србије, поводом октобарских протеста каже да народ више не може да поднесе јавашлук у држави, двоструке аршине, министре које доводе са лажним дипломама да штите партијске интересе и књижицу.

- Свесни су они да у нормалним земљама ни портири не би могли да буду и вређају сав поштен свет и интелигенцију овог народа. Сељаци, радници, синдикати које нису могли да поткупе власт игнорише, остављени су на милост и немилост свеопштој криминализацији друштва. Србија не иде у правцу у ком је тадашњи премијер обећао у свом експозеу, да би по заузимању трона одбацио све позиве синдиката на истински дијалог, да видимо шта не ваља, како да се крене у реформу, да укажемо на бахатост, самовлашће, непотизам и криминал који нам поједоше институције и државу. Из тога произилази да или је председник државе део тога, у шта не желим да верујем, или игнорише глас сопственог народа из хира - каже Мијаиловић, који је посебно огорчен радом министра полиције Стефановића, који би због свих афера морао да поднесе оставку.

- Најближе окружење и сарадници му шурују с криминалцима. Срби га доживљавају као спин мајстора који трчи са ТВ екипама у посету у болницу после насртаја на новинарку Пинка (који свакако осуђујем), али га нема када нападну друге новинаре или не дође на сахрану када настрада полицајац. Као што ни министар војни није дошао на сахрану војницима који су недавно страдали у саобраћајној несрећи на ауто-путу због неисправног возила старог тридесетак година. То је лицемерно и то нису министри народа - каже Мијаиловић, најављујући да је у припреми тзв. бела књига, у којој ће бити објављени сви непотистички, селективни и проблематични испади министра Стефановића, да остане поколењима „како не треба да се ради“.

- Рецимо, жандарма који је пуцао са криминалцима у војним касарнама суд није ни смео да позове на саслушање. Ко је то забранио? А Новицу Антића изводе малтене пред стрељачки вод. То је слика и прилика ове власти и њених министара. Зато морамо на улице - каже Мијаиловић.